

Tárgytematika / Course Description

Óvodai-iskolai átmenet pedagógiai sajátosságai

AKNB_TTTM119

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Jászi Éva

Félév / Semester: 2022/23/2

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/2/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A hallgatók ismerjék meg az óvodáskorú gyermek komplex fejlődésének sajátosságait a testi, az értelmi-, az erkölcsi-, és a szociális fejlődés tekintetében. A kurzus fontos célja az óvoda-iskola átmenet és az iskolaérettség kérdésköre, az iskola készültség kritériumaival, lehetséges problémákkal való részletes megismerkedés. A hallgatók ismerkedjenek meg azokkal a diagnosztikai eszközökkel, lehetséges fejlesztési eljárásokkal, melyek az adott korosztálynál eredményesen alkalmazhatóak. Kapjanak képet azokról a tünetegyüttesekről, melyek jelezhetik a gyermek atipikus fejlődési folyamatait. Képesek legyenek gyermek készségeinek és képességeinek, érzelmi életének, szocializációs szintjének ismeretében az adekvát beavatkozásra.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

- A magyar óvodai nevelés kezdetei és a reformpedagógiák jellemzői. Az óvoda helye, rendszere, célja a közoktatásban. A kapcsolódó alapfogalmak értelmezése.
- Az óvodáskor életkori sajátosságai: testi jellemzők, társas jellemzők, érzelmi jellemzők, kognitív jellemzők. A tipikus fejlődés megismerése és a fejlődést befolyásoló tényezők áttekintése.
- A kisgyermek aktuális állapotának, fejlődésének megismerését lehetővé tevő módszerek.
- Eltérő fejlődésre utaló tünetek a készség és képességterületeken.
- Fejlesztő- és terápiás lehetőségek óvodáskorban.
- A gyógypedagógus szerepe, lehetséges feladatai az óvodai nevelésben.
- Az óvoda-iskola átmenet, iskolakészültség, iskolaérettség kérdésköre.

- A nevelés szinterei, a család és óvoda együttműködése.
- Társszakmák, szakemberek és kompetenciáik (az atipikus fejlődésű gyermek fejlesztésében, terápiájában résztvevő szakemberek), együttműködési lehetőségek.
- Tanegységzáró áttekintés.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

- Jelenléti oktatás esetében zárthelyi dolgozat formájában ad számot tudásáról. Központi távoktatási üzemmód elrendelése esetén on-line zárthelyi dolgozat révén ad számot tudásáról a hallgató.
- Játékgyűjtemény készítése: a korcsoportra és a készségfejlesztés egyes területeihez kapcsolódóan 2 fejlesztő eszköz elkészítése és 1 csoportos fejlesztő gyakorlat bemutatása a kapcsolódó szakirodalom megjelölésével.

A beadás határideje: 2023.április 24.

A beadás formája: feltölteni a moodle felületre.

Tartalmi feltételek:

Az előlap tartalmazza a tantárgy címét, az oktató és a hallgató nevét.

A játékgyűjteményben minden egyes játékhoz kapcsolódóan szöveges leírást készít (készségfejlesztési terület, játék pontos ismertetése, használata).

A játékgyűjteményt 8-10 mondatos összegzéssel zárja (reflexió: miért volt hasznos, mit tanult belőle, stb.)

Formai feltételek:

Word dokumentumot készít és küld el.

Times new roman betűtípussal és 12 betűmérettel dolgozik.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

IRODALOM

ENGLBRECHT A., WEIGERT H. (1999) *Hogyan akadályozzuk meg a tanulási akadályok kialakulását?* Budapest:ELTE-BGGYTFK.

GAÁL É. (2000) A tanulásban akadályozott gyermekek az óvodában és az iskolában. In. ILLYÉS S. (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek (pp. 429-459). Budapest: ELTE-BGGYTFK.

LÁNYINÉ E. Á. (2009) Fejlettségi szintek hároméves korban és az óvodás korban. A nappali ellátást biztosító elhelyezési lehetőségek fiatal életkorban. In. LÁNYINÉ E. Á. *Intellektuális képességzavar és pszichés fejlődés* (pp. 194-205). Budapest: Medicina Könyvkiadó Zrt.

MÉREI F. - V. BINÉT Á. (2006) Gyermeklélektan. Budapest: Medicina Könyvkiadó Zrt.

MESTERHÁZI ZS. (2019) A nehezen tanuló gyermekek iskolai nevelése. Budapest: ELTE-BGGYTFK.

RANSCHBURG J. (1998): *Pszichológiai rendellenességek gyermekkorban*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

ZSOLDOS M. (2004) Kognitív fejlesztő terápia a modern gyógyító pedagógiában. In. GORDOSNÉ SZ A. (szerk.) *Gyógyító pedagógia*. (pp. 461-474). Budapest: Medicina Könyvkiadó Rt.

AJÁNLOTT IRODALOM

FAZEKASNÉ F. M., JÓZSA K., NAGY J., VIDÁKOVICH T. (2016) Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer 4-8 évesek számára. Mozaik Kiadó.

Hegyi Ildikó (2002): *Fejlesztési lépcsőfokok óvodáskorban*. OKKER Kiadó, Budapest

JÓZSA K., ZENTAI G. (2007) Óvodások fejlesztése DIFER programcsomaggal. In. NAGY J. *Kompetenciaalapú kritériumorientált pedagógia* (pp.299-311). Szeged: Mozaik Kiadó.

JÓZSA K., ZENTAI G., HAJDUNÉ H. K. (2017) *A gondolkodás fejlesztése 4-8 éves korban*. Mozaik Kiadó.

Kósáné Ormai Vera (2001): *A mi óvodánk. Nevelépszichológiai módszerek az óvodában*. OKKER Kiadó, Budapest

N. KOLLÁR K., SZABÓ É. (szerk.) (2004) *Pszichológia pedagógusoknak*. Budapest: Osiris Kiadó.

PÁLI J. (2011) Játssz, tanulj és érezd jól magad! A kisgyermekkorai játék fejlődése. In. A kora gyermekkorai fejlődés természete-fejlesztési lépések és kihívások. (pp. 270-311) Biztos Kezdet Kötetek II., Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet. <https://mek.oszk.hu/14800/14806/14806.pdf>

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről. http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1100190.TV363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200363.kor>

Vekerdy, T. (s.n.): *Az óvoda és az első iskolai évek*. Saxum, Budapest.

Horváthné Hájas Beatrix